

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Pripisane se pisma tiskaju po 5 nov. svaki redak. Oglaš. od 5 redaka stoji 60 nov. svaki redak više 5 od; ili u slučaju opeštanja na pogodbu sa upravom. Novci se lijepe postaricom napunitom (nasegno pustala) na administraciju "Naša Sloga". Ime, prezime i najbližu poštu valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrijeme, neka to javi odpravništva u otvorenu plam, za koje se ne plaća postarina, ako se izvana napiše: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom raste male stvari, a slogom sve pokvari". Nar. Pos.

Izlazi svakog četvrtka na cijelom arku.

Dopisi se navraćaju ako se li neiskaju.

Neprijegovani listovi se neprimaju. Propisati a postaricom stoji 3 for, za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno for. 2/3, i 1 za polgodinu. Izvan carovine više postarina.

Na malo jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Carlotta br. 28

Zemaljski izbori.

Pravi vojskovođa pobrojiti će prije nego li navali na protivnika svoju vojsku. On će nastojati, da dozna i za jakost protivnika, za njegov položaj, da vidi gdje je najlaglje njegov redove probiti, te tako njegovu vojsku razbiti i rasprihati. Navaliti neće lje na protivnika ako znađe, da će propasti on i vojska mu. Takova navala je dopustljiva jedino u skrajnoj nevolji, kad mu naime nema drugoga spasa, dakle u udvojnosti.

Tako mora postupati i kod izbora svaka stranka i triesna stranka. Mi, premda smo još mladi u narodnoj borbi, ipak nismo tekar početnici. Stranka naša pozna prilidno sebe i protivnika. Ona je bila izborni boj s njim već više puta, kad s većim kad manjim uspjehom, no sramotno nije nikada iz borbe izšla. Kolovodje hrvatske stranke poznaju lukavost i smionost protivnika. Oni znadu i za njegovu silnu sredstva, kojima razpolaze i koja siplje objuručke kod svake izborne borbe. Mi se u tom s njim dakako mjeriti nemožemo. Imajući u svojih rukoh ili za sebe svukojako zaklade, javna i tajna društva, koja ga podpomažu, nekolicinu bogataša, koji daju punom rukom, lahko mu je stupiti u izbornu borbu punim žopom, to tim neudovoljnim i nedovoljnim sredstvom slaviti pobjede.

Izkušstvo nus uči, da se dadu podkupati i samostalni, dobrostojeći muševci, a kamo li nobi gola i bona sirotinjal. Tim će sredstvom i ovaj put naši protivnici praviti vđudonas u pokojoj obćini, možda i kotaru. Donajomno ho iz najbnljeg izvora, da se već sada ponudju i obećuju u poroćkom i puljskom kotaru zlatne doline i brogovo svim onim, koji budu izdali svoju krv, to glasovali za našega lutoga neprijatelja. Od obećanja dodi će se na čine kod izbora silu očajara i zastupnika. Justi će se i piti opet jednom u nekojih stransh letro obilno, a biti će šestioah i srobrnjukuh u žopvih onih nesretnikah, koji budu prodali sobe i svoj rod Talijanom kako je Juda Isusa Žudijom. Proći će izbori, gostbe i veselja, a oni jedinici biti će i nadalje smradni i gadni ešć a v i x.

S toga je sveta dužnost svakoga rodoljuba, da se marljivo i neprokidno pripravlja na izbornu borbu. Svatko neka omjeri neprijateljski položaj, njegovu jaku i slabu stranu, broj njegovih pristaka, i u obću silu i sredstva, kojima razpolaze. To valja za pojedince u sahu, u mjestanah, u za više njih u obćinah, gradovih i kotarih. Svi ti jednomjbljenici neka budu međusobno u neprokidnoj svezi, u nepretrganom dogovoru ili dopisivanju. Iz solah i mjestanah treba javiti avaku važniju u obćine, a odavie u gradove, kotare itd.

Napose treba paziti na dotepube i klataže, bili oni meker i u gospodskih kočijah. Ovakvim mora se paklensko niti pretrgati, jer nedolaze u

naša isvanjaka sela i obćine za drugo, nego da svotu seljaka namame, prevare i podkupa. Pravomu prijatelju i dobrošintelju puka neće biti težko, da ga očuva od takovih klataža i varalica. Dosta mu je predstaviti mu ih u pravoj slici, a on će se ih čuvati ako je ikoliko bio prije poduđen o njih ili upokoren na nje. Težak je dakako položaj onomu, koji po svojem avanju ili staliju prednjači puku, a pri tom nepostupa varda s njim kao sa prijateljem ili bratom. Tomu se puk lahko neprijari, nesiljodi ga na prvi poziv, il ga "ne sluša na prvi glas, a mu je ipak laglje pridobiti sa sebe puk, nego li onomu talijankomu ili hrenjačkemu klatažu, koji dolazi u sela i obćine jedino svakih izbora.

Naši protivnici nastaju se i dogovarsaju — kako njihove novine pišu — stvarajuć pododbore i odbore, koji će raditi suglasno sa paznikim političkim društvom. Nenasataju se nit vode dogovore o tom koga da kandidiraju i kako da biraju u talijanskih gradidih, u valoposudju il trgovačkoj kamori, jer znaju, da njim tu nitko smetati neće. U tih sastanoh i kod tih dogovora radi se i razpravja o našoj glavi. Hrvatsko i slovensko obćine, dotično izborni kotari leže njim na srcu, i na ovo kane sa oni baciti svom brutalnom silom, da nas zgnjeđo i upropaste. Kano obično upotrebili će sva dopuđena i nedopuđena sredstva — počamaj od sladkih riečih pa svo do Judina novca i urzlo grezaju il nasilja — sve to dadi će njim dobiti samo da postignu djaval's u svrhu.

Naproti takovomu protivniku stojimo mi osamljeni i goloruki imajuj uz sa jedino čvrsto osvićloženje, da se borimo za najvećioje ljudsko pravo, za čast i slobodu svoju. Tim osvićloženjem pripravljamo se svi i svuda, neprokidno i neutrudivo za predstojeće zemaljske izbore, koji će biti od veće važnosti nego li to mnogi misle. Pri tom hoće nam se čvrsto sloge il složna rada. Kojeakvih prepira il obzira, nesporazumljenja il oćpkauje, privatnih želja il težnja mora nestati, jer to odlučno zahtjeva narodni interes, k omu se mora pokoriti svatko, koji se narodujakom i postojakom kreći.

Katolička skupščina u Beču.

Javili smo u posljednjem broju, da će se sastati dne 30. aprila katolički nadpastiri, svećenici, pleinici i pravovjerni iz svih krajova Austrije i izvan nje na skupščini u Beču, gdje će razpravljati o važnih pitanjih, tičući se katoličke crkve i njezinih sliedbonika. Po viestih, koje smo o tom glasovitom sastanku pokupili, nastalo se dne 30. pr. mj. u velikoj dvorani muzikalnog društva na 8 1/2 satil punije podno okolo 3 tisuća članova. Prisutni bijahu medju ostalimi: bečki kardinal Gangelbauer, nunoj apostolski Galimberti, kardinal praški Schönborn, viće nadbiskupa, biskupa, knezova, grofova, baruna i silno mnoštvo crkvenih i svietovnih članova.

Privremeni predsjednik grof Pergen otvorio je skupščinu. Za tim je isabran predsjednikom grof Bloome. U svojem krasnom govoru bavio se je o pravilah svete "Stolice", o školskom i sadružnom pitanju. — Papa i car — reče — jedno su; nedadu se razdieliti; i tu ideju na široku je ravio.

Za tim je isabran prvim podpredsjednikom generalni vikar Hora iz Praga, a drugim baron Iyppolliti, tiroletki zastupnik. Odsjedol su ovako ustrojeno: "škola", umjnost, znanost, književnost, "novinstvo", društvena pitanja" i "život u djelatnosti društva".

Poslije konstituiranja bi upravljena bračjavka papi. Bračjavka opetuje nejedoludnija sve promjelo proti povriđi nepovjedljivih pravah crkve, proti alostavljanju papine slobode, proti otmadnih torturjah, neobhodna papi za vršenje njegova svota avanja i zalijeva se uspostavljenju potpunog neodvoljeć papine sa onim javnstvom, koje papa sam nadje sa shodno.

Za tim su se pročitali bračjavko. I medju bračjavkah bilješimo ovo: Nadbiskupa Sombatovića, Maujana i Stadlora, biskupa Palossa, Glavine, Poslovića, Dujakovića i Strausmayora. Drvočjavka Strausmayora bi primljena s tim i burnim povladijvanjem. Došlo je i drugih bračjavka, a medju tih jedna i od profesora hrvatskega svoudilata. — Kardinal Gangelbauer, podravio je zastupniko svih krajevinah i zemaljah, koji su došli na skupščinu.

Kad je bečki zastupnik dr. Lunger stupio na govornicu nasto svoobće ploskanje. On je Hopim govorom pozdravio skupščinu na imo bečkih katolikah. Grof Tarnowski bavio se je sa historičkega gledišta o razvitku katolicizma u Poljskoj. Zadnji je govorio biskup Haller o katoličkom svoudilatu.

Slavenski članovi katoličkoga kongresa ustrojiv su se posaban odbor, zasnovali su apostolat mlitro svotih Cirila i Metoda, a to u smislu i duhu papinske enciklike "Grande Munus". U sjednici govorili su svi slavenski zastupnici. Razprava je bila razvilita.

Izradjena je osnova pravilnika i sastoji od deset paragrafa. Sročlano je sjedište društva u Velohradu u Moravskoj. — Sročlata za postignute svrhe društva jesu obća, a ta su molitva i priročaj; spocijelno, a to su sastanci, izdavanje djelah itd. Ravnat će apostolat: sročlani odbor i dijocozanski odbori. Sročlani odbor sastoji od 6 članovah, a dijocozanski od 5.

Dne 1. t. mj. mislio je u crkvi sv. Stjepana kardinal Gangelbauer. Poslije podlo bila je zanimiva razprava u srobrnoj sali muzikalnog društva o crkvenom pravu. Stigao je odgovor od pape, koji podiljeju članovom sastanka zapitani blagoslov.

Istog dana razni odsjedol, primio su ostalo i ovo zaključke: da srednje udiono kao što i puko, budu konfesionalno; da se ima uzvati poduđavanje vjeronauka i u gornjo razreda realkah; da se pri namješćanju udiljah, a osobito ravnateljah srednjih udionah ima paziti vjoruju il kao krđđani i jesu il patriotičkih austrijskih čuvstva; da se ima ukinuti pečat novinal, da se obilžno ima vršiti zakon o poditku nedjelnom i da se ima produžiti na sve krđđanske blagdanu; da se poditak nedjelni ima protegnuti i na dalje krugove, osobito na činovničke i da se imadu utomoliti mnogobrojna novinarska društva. Primljeno je još zaključakah glede novih obrtnih podhvatah, o najvećom smanjenju dolavnih dana, u zabrani da ženske u neći rade po tvornicah itd.

Dne 2. t. mj. na večer kongres je imao prvu skupnu sjednicu, u kojoj su primljeni razni predlozi pojedinih odsjedakah: Gled novinstvo bečko; pratilo je pomljivo rad kongresa, a grad je živo osjećao prisutnost gostiju.

Dne 8. t. mj. po dovršenom viedanju pojedinih odbora, bila je druga skupna sjednica, katoličkoga kongresa, koja je primila dotične prodloge. Na večer bila je svađana zaključna sjednica, u illepu, udono bozjade, osobito knosa Liechtensteina. Za tim je bila svađana gostba od 300 osobah.

Kako Je u Italiji?

Pod tim naslovom donio je ovih dana zagrebački "Obzor" vrlo zanimiv članak o propadanju blagostanja u Italiji — na što ćemo se i mi vratiti — a sada uđario u silidno svitro il bečko talijankono vino, koje nasirio inaču u trojnom savazu pravu svotu na narodu savonika. Bje što validno je pojedinih novina o današnjom stanju u sjednoj kraljevini: U Italiji raste u neposlidno dubu nesadovoljstvo i to na glas, da ču kralj Umberto u mnju podi u Berlin. Mnogi Italovii vido u tom no samo novj dokaz, kako je Italija sa Njomadku, već mislo, da se tim povocira Francozka. Po želji iz Berlina, tako se govori u talijanskih političkih krugovih, polazi Umberto I. u Berlin i tu upravo u mnju, kada će Francozka slaviti slavu u spomen svoje revolucije. — Milaneko novine razvilito su po svoj Italiji agitacuju proti kraljevu putu u Berlin, to su izazvale svoobću propagandu u tom smjeru.

Ujedno s agitacijom proti putovanju kralja u Berlin, raste ogorđenost s drugih razloga. Cripri je svojni trgovačlovo novo osuđio trgovački ugovor s Francozkom. Ova tvrdoglavost notomelji se na brisi za dobrobit talijanskog naroda, jer je ovaj proterpo do sada tim povodom ogromnu štetu od deset milijuna. Cripri nije se obzirao na tužbu naroda, to je znaćio težki položaj naroda valda na svjetil iz Berlina. Ova bozobzlrnost prama vlastitom narodu izazvala je osobito u gradovih žostoku ogorđenost. U bogatoj i cvatuojoj provinciji Bari u Apuliji držo se volki sastanci, to se provjeduju proti pogubnoj politici Criprija. Mnogo resolućuju upravljaju sa na samu osobu kralja. Radnju se i vodi moliri. U Coriguoli diglo se je pučanstvo s toga, što se znpoćeto radnju kod željeznice obustavljeno zbog slanočajnoga položaja države. Narod je navallo na željezničke postaje il na gradsku viednicu. Tom prilikom ustrijaljen je jedan seljak. Narod je biošo navallo na oružniko, to je tok prizvana vojska uspostavila rod. Ogorđenost u onom kraju raste dnevnico, a nmožo se nitko tomu čuditi, kud se znađe, da mnogim neproćostaju nego umrićti od gladi. U Andriji u provinciji Barloti umiro svaki dan višu oćeba od užasno smrti, od gladi.

Položaj u provinciji Foggiji nije lepši. U sv. Nicandru pri Carconu navallo je 400 seljaka sa ženami i djecom, izmuđeni od glada, na gospodake dobra. Iza nekoliko sati došlo je prizvano vojništvo iz Foggije, to je zatvorilo nekolicinu, koji su plonili stanovo bogataša. Drugi dan oslobodili su ih njihovi sudruzi iz zatvora. Sav sa narod sroma na oćajnu borbu. Na to još nije svo. U Comi raste seljačka buna, te je onamo oćadana pukovnja pješaka i oćadrona konjanika. Narod se drži jošto mirno, to neće, da radi uz istu cijenu kao do sada. Kako je u gornjoj Italiji, dovoljno je poznato. U takovih okolnostih mora u Criprija niknuti bozazan, da će ga ovakova bura odnoći bez traga. Glas Italije u takovih prilika, a takovim biednim slanočajnim položajem, nmožo u europeskih zapletajih mnogo triediti, a i Bismark neće imati jaku podporu od oviskovo vlasti.

Iz Tinjana početkom maja 1880. Od kad izabranom novog glavaru gosp. Simu Desfara, komu moramo svi priznati lipeh zaslug...

Naš glavar, komu na sruu još na predak, mir i ljubav medjusobna a ponajpaše pak budorednost i budoredni odgoj...

Proko mjesno dana odkad bijaše ova zabrana prokloana, nju se usudio nitko kršiti zapovjedi, to se nije niti sanjalo, da bi se tko na to odvazio, tim više, što je tim svo pudaštvo, izuzam nekolicin nepokojnih dušah, posvo zadovoljno bilo.

Poslije večernja na rečeni blagdan sabrala se laka ljudi i ajdo Igrati. Oim su podeli, bi odmah to javljeno zaključka oči, zastupstva javnu igru na kruglje i na škovanje, to se razumije po javnih putovih i po običnoj plaći pod Ladonjani.

Doznav zato glavar samoli pomoć u oca. kr. kanderimotioje, koja učini odmah svoju. Protivnici se vod venolli volod: sad vidimo koji vrlovi glavarova zapovjedi...

Dno 25. pr. mj. pak bili su pozvani svi ovi u obični uređ, gdje bijahu koj na 10 i koj na 5 for. globo odnudi.

Komu nju polbilo poznati tinjanski odnudi, nemože si pravog pojma učiniti o naših protivolli. Prigodom običnih izborah pokazali su se u pravoj silii napadaju ocahn, kuđi, djuou, slugu nadoz sadnjoga glavara, što jim se protivilo i sada opot pokušati, rovanjam, bogumrskom kletvom i larmanjam, pa jim se i sad pridili, da su oni na vlasti, to da mogu raditi što i kako hođu. Oj nesrotli ljudi, zar tako znadote štovali poglavara? Vi dobro znadote, da je voliko dobro učilo ovom zabranom, jer jo stao na put budorednosti, koja svakim danom mah protimlje. Poznato vam jo takodjer, da jo to igranju jako pogibljivo i da se jo tim uznimivato pametno staroo i muže, koji se onamo na razgovor anboru, to se lahko moglo koga usmrtili i ošlodi, kako no jo to jurvo dogodilo i došlo do žalošnih posljedica. Vi znadote, da su stabi Ladonjah laka oštedona i da jo glavarova dužnost iata čuvati. Znatoo nadalje, da se jo usljed udaracah krugljah svako godno morao okolo stojići zidoo običnim novcom popravljati. Vi vidite, da jo glavar pravo i dobro učinio, ali ne, njegovo zapovjedt neozmju za vas vriediti.

Vi eto krivi, da talijanski smrad iz phravice kostanj za Vas vadi i sobo mjesto Vas opoče. Vi eto isto rodjako glavarovo proti njemu uzdigli, tako, da čoo oni radi toga još morati sudu odgovarati. Noznatoo li, nesrotnici, da čoto huckanjem proti oblastim unesrotičiti mnoge, koji čoo so kašnjo kajati, al jim koristi nobuđe.

Izbjegavato svo što je pametno i poštuno, a hvalite psotvke, ogovarajuca, osvoto, nu znajte, da Bog noplaca svako suboto i Vas čeka ona subota, kad čoto i pred onim najpravednijim sudoom za svoja nedjela odgovarati. Pak jošto imate srua reči, da naš glavar buni i da jo smutljivao? Znajto dobro, da tko laže jo djavlu brat. Keliko tužbah eto proti njemu prigodom izborah učinili bez tomolje, punih lazi i kivotu, pak eto zato liopu nagradu primili; ostali eto zasramljeni dugim nosom. Prielite, strašite i ogovarajte, no uzusli Vam Vašo grožnje, Vaše splotke, glavar naš etoži nepomizno poduprt hrabrimi stupovi naših vančakah, koji, prom soljaci, mogu Vam dati nauke u mnogih stvarih, a ponajpače u ponašanju i poštovanju duhovnih i svjetovnih poglavarah.

Dok jo vladao nored u Tinjanu, ne bijaše njim pravo, učiniti malo reda, opot njim njo pravo.

Mi znadomo, da bi vam onda pravo bilo, da nas nije, al što čete kad moramo biti i živiti kako nam ubogi kmetaki stalii dopušta, a komu je tiesno nek se makne.

Pogled po svijetu.

Tret, dne 8. maja 1880.

Austro-Ugarska: U carevinom vieću razpravlja se proračun ministra poljodjelstva. Izreklo ja tom prigodom više govornika svoje želje glede gradnje željeznica, o uređenju rieka, uništenju trznog učenoa itd., čemu je obećao ministar pomoći, u koliko to dopuštaju državne finansije.

Ministar trgovine predložio je carovinskomu vieću zakonsku osnovu o odkupu austrijske sjevero-zapadne, austro-ugarske državno i jedne šestine bočko spojne željeznice, koja pripada društvu južne željeznice.

Ministar nauke Gautsch ozvoljio je svojimi ispravci k školokomu zakonu svo atranke oraravinskoga vieća. Niamoi liberali viđu na ministra, da kani svojimi ispravci prelati pučku školu posve u ruku klerikalaca, dođim kužo vrodina Slavéna i njemački konservativoi, da ne timi ispravci nepoboljšava nimalo današnje žalostno stanje pučkog školstva u budorednom i vjorazakonom pogledu. Posljedica toga obćenitoga nezadovoljstva morao bi biti odtup ministra nauke, nu heima za sada nado, da bi moglo do toga doći.

Izbori za zemaljski sabor Istro, o kojih govorimo na drugom mjestu, obaviti čoo se mjeseca junija, i to izbiri sudocijara u prvoo i zastupnika u drugoo polovioi toga mjeseca.

U Českoj razmahala se jur izborna agitacija. Borba izmedju Staroo i Mlado-Čoha biti čoo žestoka, što jo svakako žalostan znak, da se b'ada u tako važnom činu složiti nemogu. Takodjer u susjednoj Kranjskoj nado proći — kako se čini — svo gladko medju Slovenoi, kako bi moralo biti. Vriedno i poštuno bilo bi, da se složoo svo stranke kod izbornog čina; jer bi se inače moglo dogoditi, da treći, nepozvani plod neslogo pužanje.

Boško novino javljaju, da čoo se autra objelodaniti u Zagrobu i Pešti izviekoo hrvatske regnikolarne deputacije i odgovor na nj od strane slično maldjarske deputacije. Zagrebški listovi javljaju, da čoo hrvatski ban obadi još ovoga mjeseca hrvatsko primorje, o čemu da su jur tamodnje obdno obaviećene. Ovo čoo biti prvi put što zuluzi sadašnji ban u krliao primorje, gdje ga za stalno neškakuje iskrono ovačooje ili demonstracije.

Srbija: Dno 15. junija obaviti čoo se pomazanje novoga kralja Aleksandra I. svečanim načinom u jednom od starodavnih srbskih samostana. Tom prigodom, da čoo doći u Biograd jedan od ruskih velikih knezova kao zastupnik cara Aleksandra III. iz Petrograda brzojavljaju, da jo dobio metropolit Mihajlo iz Biograda viciat, da čoo on obaviti pomazanje i krunisanje mladoga srbskoga kralja.

Rusija: Glasoviti romanopisac i ministar Tolstoj preminuo je južor nakon podulje bolesti. Ruski narod i u obće Slavenstvo gubi u njemu najvećoo pisatelja i umnika. Izmedju Petrograda i Biograda zavladao je nakon odetupa Milanova veoma prijateljski odnošaji, što kvari dakeko računa protivnikom Slavenstva.

Francuzka: Dno 6. t. mj. otvorio je predsjednik republike Carnot svietisku izložbu u Parizu veoma avčanitim načinom. Na pozdrav ministra

predsjednika odgovorio je Carnot, da Francuzka prima sve goste gostoljubivo, izaziv nadu, da čoo se narodnosti velikoj svečanosti radnje, obližiti i spozrazumiti. Zatim je ohašao svo izložbene prostore, ter je osobitu pažnju posvetio odjelom Rusije i Englezke.

Italija: Drugom polovioom tekudoga mjeseca odputovati čoo kralj Umberto u Berlin, da vrati posjet prijatelju i savezniku, cesaru Vilhelmu. Talijanskoga kralja pratiti čoo i prestonasljednik, to se glase, da čoo se tom prigodom zasnovati brak izmedju njega i jedne cesarove sestre.

Nizozemska: Kralj Vilhelm, koji je jur bio na umoru i za kojega bijaše vod imanovana regenoiija, počeo je ustajati, to jo odpustio regenta vedvodu Nasavalkoga i njegove pomoćnike.

Franina i Jurina

Tr. Čoo je istina, da su pokrell papa va sv. Nedilji poči Vilhino?

Jur. Čoo su mi ponili da puidnu?

Tr. A nju njo no; nogo su htli ga malo uplašiti.

Jur. Viš, no, kako vrag nastupio?

Tr. Čoo jur sporoška baba? oglasti svitu, kako so jo pop u Labinj-olih sam pokrā —

Jur. Ta čoo bit dobro zasoljena.

Tr. Da, za "babin" zeludoo i njezinu lipu kumpanju.

Jur. A vero čoo!

Tr. Kl vranio je to, da su so naš "fra Gaidno" jopot budilli i to u fratarskoj suknji? Tor kod nas nije pust postl ukraa; nogo prije!

Jur. Da, ma sad so sva narav budi, pa i magari kakvi put zatulo; a tako nado bit duđo, ko i kakvi krljooa gldoo po svitu zatuli.

Tr. Uf, pa onako proz đrijonoga kolarina?

Jur. A to ga bit nabi doma, pa jo obuka i d'ova k suknlju.

Tr. Da u njoj pripovida "laborno" krlposti kad nemođu krlđansko.

Jur. Tor ima, ki mu dola —; a kako bi prez njega balotacijuni?

Tr. Nebudali, Jurino, čoo noznaš, da so talijanski popi nepađaju u politiku.

Jur. Ja, da nobi bill prvi u tom.

Tr. Kapio!

Tr. Porečka "baba" žoll; da bi istareki šaronjaki i krljoli držali kadigod va Istroj jedan tabur.

Jur. Lipo bi ih bilo videt, kada bi so onako sakupili svi "koncalstro", "konospinjato" i njihove podrepnice, kad na kakovoj plaoo.

Tr. A ki bi njim govorli?

Jur. Lahko za to. Tor imaju "babinoga" Marke, ki bi mogal poridat kako so s a d i š n r i j e n a r o p i c a; š i j o r M o r o ž o k a k o s o d a j u h r v a t s k i m o b i d n a m " o o l p i d i g r a s i a"; k i g o d k r n j a k a k o s o p o s u j u b e d i n a i n t e r e s a t o p o s t o, a n a š o b i s e i d r u g i h g o v o r n i k i, k i b i z n a l i p o v i d a t, k a k o s o s o a v o v a r a i s l i p i k o d b a l o t a c i j u n i.

Tr. Joli, nešli takovih no!

Košljunu.

Tam' gdje plivi posred mora, Otok mali, ubavi, Tamo pjesmo moja nosi Zruke svote ljubavi.

Vruće želje, sladka čuvstva Pjesmo nek ti budu vir, Pa mi srua pusti glase Tam' gdje tih vlada mir.

Nek te duju zelen-bori, Stari hrasti, lovori, Braća nek te duju mila, Za kom srua mi gori. Iz daljine, is tudjine Moga srua sruvi žar K njim se vruu, njih se sjeća Eto baš u ovaj par. Koljuni divni, čedo mora, Njegov zim-zeleni raj, Móm jo sruu nad sruo mio: On mi je zemaljski raj. Zato nikad prestat noću: Slati uzdah miloni: Koljuni divni, braća mila Da ste mi posdravljeni!

F. V.

Različite viesti.

Umirevljeni. Veleđ. g. Vinko Dubrovčić, kapeln u sv. Mateju, umirevljen je na vlesčitu mulbu radi slabosti zdravlja; nadalje umirevljen jo svodecik gosp. Vjokoslav Vascon.

Premještenje. Poresni nadzornik u Pazinu veleđ. g. dr. Vladimir Globočnik pridoljen je na službenu finansijalnoo ministarstvu u Beču, kamo je jur otišao. Čestitamo!

Šv. bernu dioliti čoo trđansko-koparski biskup provjetil g. dr. I. Glavina dne 11. maja u Treviku, dne 12. u Pazinu, 13. u Krngi, 14. u Tinjanu, 15. u sv. Petru u šumi, 18. u Žrnjnu. Oni is drugih mjesta psalinčkoga dekkanata, koji su za bormati, mogu doći po volji u jednu od spomenutih plovanjah. Dno 1. junija dioliti čoo sv. bernu u Rovinjaku, dne 2. u Luzatu, 3. na Vrhu, 4. u Račolah, 5. u Dragudu, dne 23. junija u Opatlju, 24. u Zdrenjoh, 25. u Šturu, 26. u Zavrju i 27. u Kastanjli.

Odbor političkoga društva "Edinost" imati čoo u nedelju dne 12. t. mj. u 10 sati u juru redovitu sjednicu u prostorijah "Dol. podp. društva" (Via Molin piccolo br. 1) da sliedeći dnevnik redom: 1. ustanovljenje dnevnoga reda za glavnu skupšćinu istoga društva; 2. pogovor o predstojećih zemaljskih izborih. Pošto jo važan jedan i drugi predmet dnevnoga reda, to očekujemo, da čoo g. odbornici i namjesnici u potpunom broju k sjednici dođi.

Glavna skupšćina "Slovensko štalsnico" u Tratu obdržavala so u subotu vedor u prisutnosti mnogobrojnih članova. Nagovor predsjednika, izviekoo tajnika i blagajnika bijahu živahnim odobravanjem na znanje uzata. U novi odbor bijahu izabrana sliedeća gospodar: predsjednik Mato Pollioh, odbornici Abran Ivan, Glasor dr. Karol, Mankoo Ivan, Machor Ivan, Rybar dr. Otakar, Trudon Anto, Vilhiđo Hinko i Vuđkovid Gjuro. U odborakoj sjednici u ponedoljak konstituirao so novozabrani odbor izabrav za podpredsjednika g. A. Trudona, tajnika-knjilničara g. I. Machora, za blagajnika-gospodara g. H. Vilhiđu. — Čestitamo sređno našoj intelligenji što jo povjorila upravu rodoljubnog i važnog društva toli čestitim rukam.

O predstojećih izborih. Sudeć po prijavah naših protivnikah, morali bi biti zemaljski izbiri pred samimi vrati. Oni čoo biti svakako boljo obaviećeni o tom nego li mi, jer njimi ido — kako jo poznato — svo na ruku, pak moramo raditi uprav radi toga kako i oni, t. j. prijavljati se kako da nam jo autra stupiti k izboru. Naši rodoljubl i prijatelji širom Istro snaju što njim jo činiti i našto ih vežo sveta dužnost. Tko bi trabao pouko i svjetoa, znado kamo mu so jo obratiti. Nedo so daklo nitko mođo izgovarati, da jo bio sam, da nije imao svjetoa, poduko li pomoći. Opatujemo i ovdo što smo sto i što puća kazali, da valja ponajprije uraditi izborne listine, a zatim bititi nad pukom i šuvati ga, da ga nozakolju vucl-razdoravoi, kojih čoo biti pred izbiri i u dnevo izbornah na svakom mjestu "pet za grođ". Ovo mjesoo dana, što nas diol od izbora sudocijarah, valja uložiti svo silo, da saduvamo naše stare izborne kotare i da uzumoo protivniku ono, koje nam jo pravarom il silom oteo, a koji nam po božjoj i ljudskoj pravdi pripada. Za tudjim nožotimo niti hloplimo, nu svojo dužni smo no samo šuvati i braniti, već dapačo prisvojiti si svini zakoničimi sređvati.

Izbiri sudocijara obaviti čoo se u svih izvanjskih obćinah, dođičoo: kotarih svih dvojbe najdulje do polovice junija mjeseca, a izbiri zastupnika za izvanjske kotare, za gradove veleposjed i trgovsku komoru tamo najdulje izmedju 20—30. junija. Da

Isborna sduclara, dieli nas dakle jošte veoma kratko vrijeme, sa kojeg nemamo nikakvih vijesti... Sv. Nedilja kod Vikanca. (Poslije uzarenih blagdana.) Već je tomu davno, g. Uredniče, da se kod nas nisu tako lipe proslavili sveti uzarenih blagdan kao i ovdje...

Tabori, sastanci i dogovori. Nekoje bačko novino turile su prve u svijet vlast, do se hrvatske stranka u Istri pripravila na tabore, da je u Pasinu ureden sastanak...

Modju posljednjem spominjemo napose poročku "b a b u", koja raspravlja u sadnjem broju na široko i daleko o taboru, koji će se držati u Pasinu. Ona se sadnjuje pita: kako je to moguće držati tabor u talijanskom Pasinu?

Glode našeg tabora noka si ne razbijaju glave, jer se to jedino nas tiče, jer kao što ne pitamo njih gdje će i kako će držati svoje "k o n v e n t i k u l e", tako netočno, da se ne oti u naše poslove...

Na državnoj željeznici između Trsta i Hortaljih polaziti će od 1. junija t. g. novi vlak svaki dan u 6 sati poslije podne...

Ravnopravnost na ovdajnoj pošti. Kako smo javili u zadnjem broju, bijaše počinjena na ovdajnoj pošti velika krađa. Iz Beča došlo je ame visoki činovnik ministarstva, koji rukovodi istragu kod vaše dani — al kako se čini — do sada bezuspješno. Uprava pošte izdala je posebne oglase nam o n j e m a s k o m i t a l i j a n s k o m j e s i k u, kojim pozivlje obdinstvo, da pomogne isnaći tatove nudjuć nagrade i postotke novca, koji bi se spasio. Sl. ravnateljstvo izdalo je doduše njemačkotalijanskim oglas najljepše aviedobru poštenja slavenkomu pučanstvu Trsta i okolice, medju kojim netraži tatove, no pokazalo je ujedno koliko drži do ravnopravnosti mlilomilakad posvo slavonski jezik, koji je ovdje — hoćed nećeš — svakako takodjer zemaljaki. Bilještimo i to na ovaj...

Hrvatska čitaonica u sv. Petru u župi. Javljam kroz dieli "Našu Slugu" veselu vijest, da se je ovdje naše ustrojilo društvo pod imenom "Hrvatska čitaonica". Ovim pokazali smo svietu osobito našim narodnim protivnikom, da se i kod nas krasno budi narodna svijest, te da kanimo i mi stupiti u dišno kolo naše hrvatske braće širom mile nam Istre. Ljepo i plemenito djelo započesmo, nu još ljepše biti će, ako budemo i u napried u slogi, ljubavi i radu napredovali. Nastojimo svimi silami, da se olobodimo tuđinstva, da stupimo na vlastite noge, da budemo svoji u svomu. Držmo se onih prekrasnih riječi našega neumrloga Petra Preradovića: "U slogi je ljudska sila, u ljubavi božja vođa; u združenju obih pako, svakom društvu svaka sreća". Dne 9. aprila došla su nam pravila od visokoga c. kr. namjestništva potvrđena. Dne 22. aprila sastala se glavna skupština na kojoj bijaše izabrana uprava i odbor, koji ima upravljati društvom. Predsjednikom je izabran naš zaslužni i ljubljani župnik, velečasni gosp. Franjo Lazar, tajnikom rodoljub G. Matej Lavrač, blagajnikom naš vj. G. Mišo Burilic. Na skupštini odlučeno bijaše takodjer, da se ima društvo svedeno otvoriti dne 18. maja poslije podne. Posvijeljeno radi toga sve usajeda, prijatelje i slušaoce naše i roda našega, da nas rešenoga dana u što vedom broju posjetiti izvole. Ujedno upozorjavamo sve one, koji nas svojim posjetom posjetiti kane, da nam to usprijeđ jave, osobito ako dolaze iz daljine. Napokon molimo sve prijatelje i rodoljube širom Istre i iavan nje, da nas najljepom, novinom ili drugim sredstvom pomognu izvoliti, jer mi drugo jošte neajki, početnici, kojim treba prijateljske i rodoljubne pomodi. Upredi ćemo sve silo, da započeto djelo nastavimo, te da budemo mogli, već mi sami, napose naš mladji narastaj, šet plod truda našega. Naboljimo se truda ni štrve kad se radi o narodnom protibku, a to nam i podaje najbolju nadu, da će nas u plemenitom nastojanju poduprieti svaka rodoljubna ruka.

Obdineki izbori u Lubinu. Iz talijanskih novina donajemo, da su se obavili dne 25., 26. i 27. aprila obdineki izbori u Lubinu. Iste novine javljaju, da izvanjski biraci nisu sudjelovali kod tih izbora, to da su u svu tri tloca prodobili građdani. Svođenici, koji da su tobože prije tri godine prodvodili iavanjsko birado, da su, se sada uzdržali nu samo od agitacije već da nisu upadali niti sami glasovali. Čudno bi nam bilo doista "akovo ponašanje našeg svedenstva u onaj obdini, kad ga nobi libozalno (f) giaslo poročko gospodo u sadnjem broju bar dilematno ispridalo. Plišo namie, da je — kako se čuje — sam biskup poročki, prosvititelj G. Mapp preproudio rodonomu svedenstvu, da se u s g r a i o d a v a k a g i t a c i j a i s u d j e l o v a n j a k o d i z b o r a. Ako je tomu sibilja tako, o čomu neimamo razloga dvojiti, tada no možemo od manjo, a da no desitamo istarskim nadrihleralcom, što su stekli u osobi prosvititeloga biskupa Mappa toli odlična pomodništva.

Iz Buzeta pišu nam 5. maja. Ovdje jo danas vladalo neobidno veselje. Mnogi čitatelj "N. Sluga" znado, da je novomenevan kanonik G. Petar P i o g o rodom iz Štrpoda. Jer jo bilo to božje imonovanje nešto zategnulo, već jo bila u Buzeti i kod noka malo malode Ljiljkovića vanjskih zavjedala noka slobna radoat uz sudnovata nagovješdanja. Oputujomo, da ovo veselje jo bilo zavladalo kod malo malode na Buzetsini, pak da ih hoćed na pratio jedno ruko prabrojiti, još bi pratih ostalo. Al e, motuljavih ovaca ima i ovdje kao i svuda... nu vratimo se na prijatnju stvar. Dne 5. maja u jutro rano vrlj Štrpedjani sa dragimi Ornci i Kajinji drugimi sili počeli su pucati mužarima, pljuvati i t d, a ovo veselje trajalo je sve do kasno u noć. Kad se završidlo, prestalo je gruvanje muža, a sav jo Štrped bilanuo uprav bajnom razsvjetom. Nije bilo praga na kući, ni okna, da po drveću i krovovih troptile su kao toliko silužno zvezidno svicidlo. Pjerači obilazedi solo, pjavali su upravo krasno samo hrvatske pjesme na časat promaknuća Štrpedeske dike i ponosa!

Veseloje ovo svršilo se kratkim plosom pred polnoć, a lipe jo, bilo i to, što se u ovo vrijeme nije vidjeloga ni najmanjeg nerada, nit čulo jedne nespodobne riječi. Štrpedjani su znali, kao uvijek moćki, trizano ovršiti svoju lipeu i hvalevrodnu... * Pospravljamo što svedajnje najmladju "Istarsku čitaonicu" u pr. miloj nam Istri. Ugladala se samotnje rodoljube i ostale naše prijatelje i pokrajini, te eladila njihov rodoljubni želje. Pobjeljeno u sv. Petru naše ikrane šifarske uprave toliju "Hrvatskoj čitaonici": razila, ovala i rudila oblatim plodom na korist i čast hrvatskomu rodu. Op. Ured.

zadaću. Hvala Vam junacki sinu, hvala i Tebi dieni Franjo, koj se pred. datoko, onako lipeo i prietoju odavao radoati Troje braće! Radujte se ta imate pravo. Opat je laš podlegla, a istina pobjedila! A Tebi Petre, naša dike, naša slavo, dokivujemo ganuti: Na mnoga jleta sve na čast božju i korist Troje braće, koju toliko ljubili! Štrpedjan.

Poručnik broda vojne mornarice. Dne 18. t. mj. poručnik da se u more na diljah sv. Roka, kraj Mišja, velika oklopnjača ili krišar "Eran Josip I.". Svedenosti prilicidivati će nadvojvoda. Oto sa suprugom, nadvojvodkinjom Marijom Josipom, te do 90 državnih zastupnika, koji će smo doći sa predsjednikom carinskoga vieda dr. Smolkom na čelu, iz Beča. Tomu izletu pridružit će se i naš dični zastupnik na carinskom viedu, preavj. g. dr. Dinko Vitešić. Novomu brodu kumovati će nadvojvodkinja Marija Josipa a sv. blagoslov obaviti će monsinjor Račić iz Pula.

Kotarske blagajne. Sl. kot. glavarišto u Pulli šaljem nam "o g i a s", kojim daje na obće znanje, da su kotarske bolonističke blagajne u Pulli i u Vodnjanu već ustanovljeno, te da je poslovanje početakom 1. maja povjerenio dotičnim blagajniškim upravama. Stranke se pozivlju dakle, da se od sada izravno na isto obrađaju.

Oficir-kardinal. Nedavno imenovan je sv. Otac Lav XIII. nadbiskup praskoga grofa Schönborna, biviega austrijskoga oficira, kardinalom u kraljevini Češkoj na sjelom u Pragu. Novomenevan kardinal rodo se je godine 1844. to je dan jedne od najstarijih čeških plemićkih obitelji. On je četvrti kardinal, koji je stovovao na praskoj biskupskoj stolici. Prvi kardinal svao se je Očko v. Vlašim (1078); drugi je bio grof Ernest Ivarh (1820), a treći je bio kno Schwarzenberg (1842). Novomenevan kardinal je svršeni pravnik, te jo kadnje prešao drugomom, gdje jo kao oficir borio se 1866. u bitkah kod Skalida i Nahoda, te jo bio i lahko ranjen. Iza toga jo služao bogoslovju u Innsbuku i Rimu, te se je popeo do časti kardinala.

Ša hrvatskog svedenštva. Minulog zinskog poljeda bilo jo na hrvatskom svedenštivu u Zagrebu 418 djakali, što redovitih, što izvanrednih. Na bogoslovnom fakultetu bilo je redovitih slušatelja 35; na pravu — i državoslovnom 175, a na mudroslovnom 45. Izvanrednih bilo jo pak upisano na bogoslovnom fakultetu 71; na pravu — i državoslovnom 19, i komadno na mudroslovnom 43. Farmaceuta bilo jo 25. Redovitih slušatelja bijaše dakle ukupno 225, a izvanrednih 100. Iz Hrvatske bilo ih jo 800; iz Slavonije 58; iz Dalmaće 10; iz Ugarske 12; iz Istre 3; iz Štajerske 4; iz Kranjske 1; iz Češke 1; u Bosno 1; iz Bugarske 0 a iz Macedonije 2.

Lok proti kostobolji ili reumatizmu. Prijatelj našega lista uvjerava nas, da jo mnogim pomogao do zdravlja kad su bovali na kostobolji silododim domadim liekom: Uzmo no jedan diel dobre domade rakije ili ruma i teliko dobra lije od uliko. To so dobro u staklenici pomješa, malo zamijedi i onaj diel tiola, koji jo bolostan, tim prije nego li se legno na vodor i u jutro kao se ustano dobro mažu i taro, satim so povezo flanelom, majom ili dim silidim. Ovo so optujio kroz desetak dana i ako nije bolost vrlo zastarila, pomodi do bez dvojbe ovaj liok. Tko trpi na kostobolji neka kuša.

Neuku nauka.

Da se obrano nasadi od zecova. U jednoj skupidini gospodarstvenika društva pribiđo jo nedavno gosp. markiz do Bimard svoj izkušaj, što jo svakako za ovu godinu prokasan, nu no škodi, da se upamti za bududo zimo. Taj pribiđaj jest pozvo jednostavan, a gosp. Bimard jamči, da koristi. Da odijaraz zecovo od nasada, dovoljno jo, da umodi u ribju mast, što je ima u svakom dućanu, konopčić ili jaku nit pa da ju napnese, okoć ciepa ili nasada na kolidice, što si ih prije zadio na nookol, a da su visoki 12 do 15 centim. G. Bimard prokušao je ovo sredstvo po više puta i uvijek e uspjehom na mladu nasadu vinograda, koji su mu prije zecovi gotovo pustošili. Zecovi da su so toliko uključili koj nezatnoj ogradi kao da je otrovana ili kao da jo sto stopa visoka. Jer jo vinograd Bimardov bio na samu, dolazili su u nj zecovi čak u doba, kad je vislo u njem grčidje, to bi ga šderali. Od tada ima on svedijlj ovako opasan vinograd, samo što svake godine iznovico konop umodi u ribju mast. Ieti

gospodin voli, da je isto jako dobar liepak sa taj posao. G. L. N o v e r s t i k r u m p i r a. Englezki, francoski i njemački vrtljari proizvode godinico iz sjemona novih vrsti krumpira. No diue toga, što nobi možda valjale stare vrste, kakovih jur danas imamo veoma lipeh i izvrstnih, već e toga razloga, da imaju novosti, što odolievaju bolestim, koje desto uništujjo naše stare, dobre vrste. Od vrsti, što su prošlo godine dobro urodilo, ovogodišnji ojenili najvode hvala: Krumpir "Pastour", rana vrst, poput roga, na jednom kraju krupan na drugom tupo siljast, gladko, žute koše, riedkih oka, žuta mesa, izvanredno dobar, brašnat, gomolje mu jo oriednije. Vriedno je nabaviti koji gomolj; ako ga na blizu noima, noka se galnarudi od glasovitoga Vilmoren-Andrieux-a u Parizu. — "Hermann", izvanredno rodovit, dozrieva u kasno ljeto, dakle spada po dobi dozrievanja u riednije vrste. Odoliva bolest, nastup poried vrsti punih Peronospora; ova je bila čista. Ima malo oka, nizu duboka, pravilno okrugla. — "International", bielo kožo i bielo mesa, riednije vriedno; ima oko tok na jednom kraju, na drugom so okonda gotovo biljasto. Vilmoren: bio je ovu vrst zabacio, da no valja, jer Francuzi no trpe biola krumpira; nu ovo so godine uvrijelo, da ga primoroj upravo najvode. Preporučujjo se s naimjerno rodovitosti i stalnosti. — Pommo do torro Rosale, nalik na Hermann, nu raniji te veoma rodovit. Veoma nalik na Ručvao, nu stalniji i trajniji. G. L.

Priposlano. Gospodinu M. dru. Tamaru, uredniku "L'Estria",

Poreč. U Vašem časopisu "L'Estria" od 4. maja t. g. opovijest mi se, da sam na silidnu plovu, to "P a s i o" u hrvatskom jeziku, da propovjedam hrvatski, da jo u gradu Binetu 628 stanovnika diatog talijanskog porlekia, da sam ukoliko blagdan sv. Jurja, sv. Hermargora i Fortunata, da jo nadležjo župna crkva u Binetu u istini kao jedini štita... a na svršetku ovih lipeh istina svedenštva e vna poročkoje Oltipa ovdjednje Dne čamo, da puolo crkvu kad se propovjeda i pjeva hrvatski... Ala lipe se li svijeta od jednog doktora!

Oprati te valjediti, da ne mrijam ovim peronim Vašeg časopisa, nu ipak istine radi odgovorimo Vam i Vašoj drugoj braći u Buzetu kroz dieli "Našu Slugu" silidno: "U ovdječujom katapanu, komu jo sigurno već sto godina, čita so silidno: "Die Dominica p a l m a r u m c a n t u r p a s s i o H y l e n e (ta jo dodajmo: silvo oratio s. j. Svo osialo što sto opet likalji, valjda, da naprimto prazno stupo "Istria" — ovim Vam javno poručam, da je gola i slobna laž, koja teži, da osobu, koja nije nikad i su naša, da nred radi poljezno ikoga mrijeti, pred svietom hudobno ozni i ako moguće uprosati. Ako jo to biljva Vaša zaidna na ovaj i din napadati na osobu, koja naidni ni Vam ni Vašoj svojti nikad za učinite, onda Vam moram snavjajiti, jer kao da sba savi u ponor rivato. Nije lipeo, gospodine doktor, da Vi onako salla farlancom svedenštvo Buzetsku crkvu na jednom katem. Oprati, gospodine vekućeni, ako kažem, da bi moja skrovost Vam mogla u tom pogledu kao i u galatun mnogu ljekulji dati. Nu dod e možda vrijeme, da doći do, da čomo se malo poduju porogovoriti. Moji zakoniti poglavar — a ne Vi; i manje Vaša lipe braća u Buzetu — mod e iz ovih knjiga župnih kada hoće uvjeriti se, što i koliko samo ja učinio na s'mo za župu nego i za drugo crkve. Svecivati!

Buzet, 7. maja 1880. A. Kalac, župnik i dekan.

* Za svatki pod ovim naslovom neodgovorna Uredništvo.

Žutrijeki brojevi. dne 4. maja. Trst 46 82 20 41 21. Lino 70 12 67 7. Buda 80 64 85 70 14. dne 8. maja. Prag 19 17 40 68 63. Ladv 74 43 47 35 3. Hermannstadt 8 80 40 10 30. Innsbruck 4 82 84 30 18.

Grlema bol, kašalj, hrapotavica, promuklost, nazeb zadavica, vrga, zapala astiljih itd. mogu se u kratko vrijeme siliditi rabljenjom

NADARENH Prendinjeh sladkišah (PASTIGLIE PRENDINI)

što jih gotovi P. Prendini, inčbar i ljekarnik u Trstu.

Veoma pomauš učiteljom, propovjednikom itd. Prendinijem kašljid noćni, navadne i uteraje hrapotavice i grilnih zapala nastaje kao za duće uzimanjom ovih sladkišah.

Opazka. Valja se paziti od varalica, koji jo ponajbuznije. Zato treba uvje zahvaliti Prendinjeh sladkišah (Pastiglie Prendini) te gledati, da bude na omotu kućlice (skatule) moj podpis. Svaki komad tih sladkišah ima utisnuto na jednoj strani Pastiglie na drugoj Prendini.

Ciena 30 nč. kutijici zajedno sa naputkom. Prodaju se u Prendinjeh ljekarni u Trstu (Farmacia Prendini in Trieste) i u glavnijs ljekarnah svieta.

